

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

11. hullám

„A házasság, mint érték – 2012”

Székesfehérvári lakosok házasságról vallott értékei

2012. február 14.

Készítette: Ruff Tamás
truff@echomail.hu

Echo Innovációs Műhely
Echo Research Center
www.echonetnetwork.hu

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet az Echo Nonprofit Network Helyi Demokrácia Audit programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szó, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti, várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgyis mint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakszervezeteivel.

Az első Alba Radar adatfelvételt 2010. júniusában került sor, azóta igyekszünk havonta vagy kéthavonta újra lebonyolítani a kutatást. A 11. hullámra 2012. január 20-22. között került sor, az Echo Innovációs Műhely adatfelvételi részlege 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében ebben a hónapban is. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponútú matematikai súlyozás segítségével korrigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

A mostani Alba Radar kutatás részben a Székesfehérvárra tervezett Kisebbségi Kulturális Központtal kapcsolatos lakossági véleményekre koncentrált, részben pedig egy másik nagy témakörben, a házassággal kapcsolatos lakossági attitűdöket igyekezett megismerni, de kitért hazánk EU tagságának támogatottságára és a Videoton labdarúgó csapat megítélésére is. A korábbi kutatási eredmények és vizsgált témák elérhetők a www.echosurvey.hu honlapon.

Valentin nap ünneplése

A házasság világnapját minden évben február második vasárnapján ünneplik meg a polgári demokráciákban. A kezdeményezés 1981-re nyúlik vissza, amikor az Egyesült Államokbeli Louisiana állam kormányzója és a főváros, Baton Rouge polgármestere akciót hirdetett a házasságkötések rohamos csökkenésének megállításáért. Az ötlet akkora sikert aratott, hogy 1983-tól a Házasság Világnapja nevet kapta, azóta állami, egyházi és civil akciók kapcsolódnak hozzá szerte a világon. A világnaphoz kapcsolódik még egy kezdeményezés.

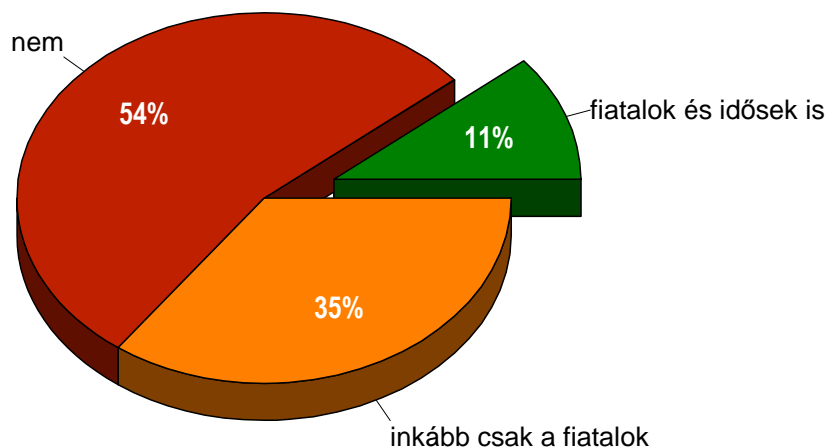
A Házasság Hete mozgalom több mint egy évtizede indult az Egyesült Királyságban. Ma már a világ huszonegy országában rendezik meg a Bálint-naphoz, valamint hazánkban a Nagycsaládosok Országos Egyesülete által meghonosított házasság világnapjához kapcsolódóan. Magyarországon immár ötödik alkalommal, idén február 11. és 19. között számos budapesti és vidéki helyszínen előadásokkal, beszélgetésekkel, kulturális programokkal kívánják ráirányítani a figyelmet a házasság, a család fontosságára.

Kutatásunk során kíváncsiak voltunk arra, hogy a székesfehérvári lakosok megünneplik-e Bálint napot (vagy más néven Valentin napot), milyen ünnepnek tartják ezt az emberek, illetve mit gondolnak a lakosok a házassággal kapcsolatban, mit tanácsolnának a mostani fiataloknak, illetve melyik együttélési formát tartják jobbnak illetve kiszámíthatóbbnak.

Szent Bálint napján (február 14-én) tartják főleg az angolszász országokban a Bálint-nap (angolul Valentine's Day) ünnepét, amely Magyarországon az angol név közvetlen átvétele miatt sokak számára mint Valentin-nap vált ismertté és az utóbbi másfél évtizedben népszerűvé. Ezen az ünnepen (amelynek vallási eredete az idegen elnevezés elterjedése miatt Magyarországon elhomályosult) a szerelmesek megajándékozzák szerelmüket.

A fehérvári felnőtt lakosok több mint fele nem ünnepli meg a Valentin napot, valamivel több mint egyharmaduk családjában inkább a fiatalokra jellemző, hogy megemlékeznek erről az ünnepről, illetve 11 százalékuk esetében nemcsak a fiatalok, hanem az idősebbek is tartják ezt az ünnepet.

Az önök családjában meg szokták ünnepelni Valentin napot?

mintavételi hiba: +/- 3-5 százalék, 95 százalékos megbízhatósági szinten

Részletesebben elemezve az adatokat megállapíthatjuk, hogy a nők körében többen vannak azok, akik megünneplik a Valentin napot, 15 százalékuk családjában a fiatalabbak és az idősebbek is ünneplik, 36 százalékuk esetében pedig inkább csak a fiatalok, míg férfiak körében ezek az arányok 6 illetve 34 százalék.

Az ünnep megtartása kapcsán heterogén megoszlást tapasztalhatunk az életkor mentén, a 18-34 év közöttiek 70 százaléka ünnepli meg a Valentin napot, a 35-59 évesek között ugyanezt 41 százalék teszi, míg a 60 évnél idősebb generációk körében mindössze 20 százalék emlékezik meg erről a napról. Mindegyik korosztályban az jellemző, hogy családjaikban inkább csak a fiatalok szoktak ünnepelni ezen a napon.

Iskolai végzettség szerint is láthatunk különbségeket, amíg az érettségivel nem rendelkezők és az érettségizettek kicsivel több mint fele szokott ünnepelni ezen a napon, addig a diplomások közül 29 százalék. Az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők 19 százaléka esetében a fiatalabb és idősebb generációk is megünneplik a Valentin napot, ugyanez az érettségizettek és diplomások körében 6-6 százalékra jellemző.

Családi állapot szerint legnagyobb arányban az élettársi kapcsolatban élők ünneplik meg ezt a napot, 21 százalékuknál mindegyik generáció, 44 százalékuk esetében pedig főleg a fiatalok, valamivel több mint egyharmaduk pedig nem ünnepel ezen a napon.

A házasságban élők közel kétharmada esetében nem szokás Valentin napot megünnepelni a családban, 28 százalékuk körében inkább csak a fiatalok, 9 százalékuknál pedig az idősebbek is megemlékeznek erről a napról. Az egyedül élők 6 százalékának családjában a fiatalabbak és az idősebbek is, 48 százalékuk esetében pedig inkább csak a fiatalok ünnepelnek ezen a napon.

Az önök családjában meg szokták ünnepelni Valentin napot?

Változó	Kategória	Igen, a fiatalabbak és az idősebbek is	Igen, de inkább csak a fiatalok	Nem
Nem	Férfi	6	34	59
	Nő	15	36	50
Korcsoport	18-34 év	18	52	30
	35-59 év	9	32	59
	60 év és idősebb	3	17	80
Iskolai végzettség	nincs érettségi	19	31	49
	érettségizett	6	45	49
	diplomás	6	23	71
Családi állapot	egyedül él	6	48	46
	házas	9	28	63
	élettársi kapcsolatban	21	44	35

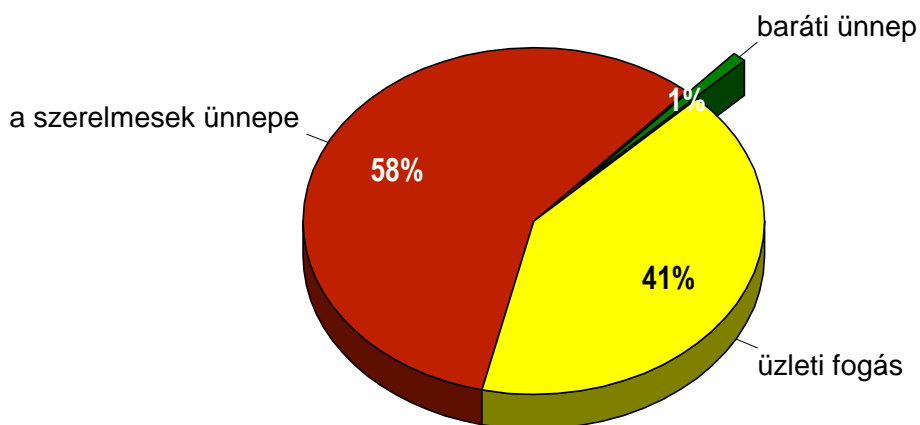
százalékos megoszlás

A fehérváriak 58 százaléka szerint Valentin nap alapvetően a szerelmesek ünnepe, 1 százalék gondolja azt – mint egyes európai országokban a többség –, hogy ez az ünnep inkább a barátságokról szól, illetve a lakosok 41 százaléka véli úgy, hogy ez nem is igazi ünnep, inkább csak üzleti fogás.

Utóbbi véleményen van a férfiak 44 százaléka, az idősebb nemzedékek illetve az érettségivel nem rendelkezők 51-51 százaléka, illetve az élettársi kapcsolatban élők 58 százaléka.

Az egyes alcsoportok közül legnagyobb arányban az egyedül élők tekintik ezt a napot a szerelmesek ünnepének, 81 százalékuk gondol így erre a napra, és körükben a legkisebb azok aránya, akik csak egy üzleti fogásként tekintenek erre a napra.

Ön szerint a Valentin nap...

mintavételi hiba: +/- 3-5 százalék, 95 százalékos megbízhatósági szinten

Ön szerint a Valentin nap...

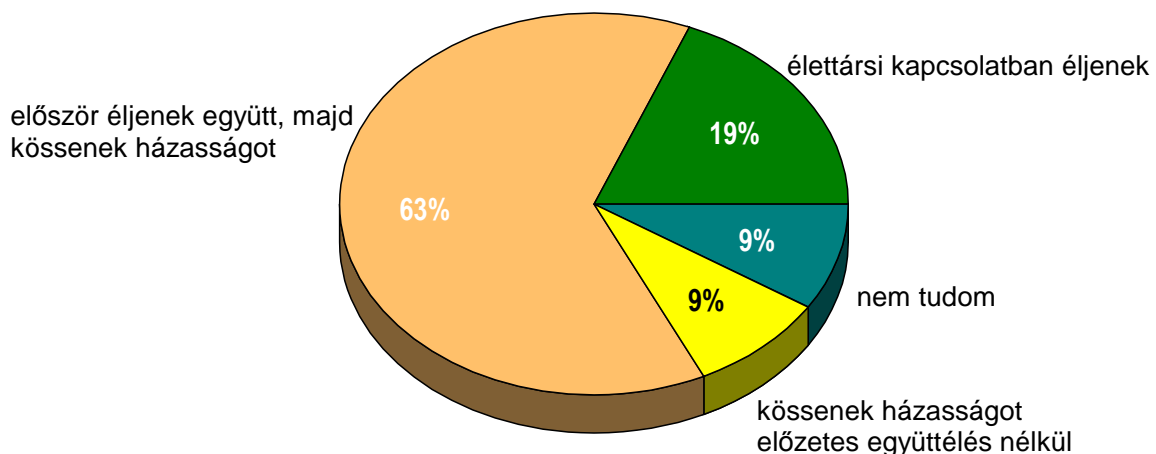
Változó	Kategória	inkább baráti ünnep	inkább a szerelmesek ünnepe	nem is igazi ünnep, inkább csak üzleti fogás
Nem	Férfi	-	56	44
	Nő	1	60	39
Korcsoport	18-34 év	-	68	32
	35-59 év	1	56	44
	60 év és idősebb	2	47	51
Iskolai végzettség	nincs érettségi	-	49	51
	érettségizett	-	62	38
	diplomas	2	66	32
Családi állapot	egyedül él	-	81	19
	házas	2	58	40
	élettársi kapcsolatban	-	42	58

százalékos megoszlás

A házassággal és az együttélési formákkal kapcsolatos vélemények

A kutatás során kíváncsiak voltunk arra is, hogy a lakosok ma mit tanácsolnának a fiataloknak az együttélési formákkal kapcsolatban. A férférváriak 63 százaléka jelenleg azt a tanácsot adná a fiatal nőknek és férfiaknak, hogy először éljenek együtt, majd csak azután házasodjanak össze, 19 százalékuk inkább az élettársi kapcsolatot javasolja nekik, 9 százalékuk véleménye szerint kössenek házasságot úgy a fiatalok, hogy előtte nem élnek együtt, illetve további 9 százalékuk bizonytalan ennek a kérdésnek a megítélésében.

Ön milyen életformát tanácsolna a fiatal nőknek és férfiaknak?

mintavételi hiba: +/- 3-5 százalék, 95 százalékos megbízhatósági szinten

Az egyes társadalmi alcsoportok között tapasztalhatóak véleménykülönbségek. A nők ennek a kérdésnek a megítélésében biztosabbnak tűnnek, mint a férfiak, 12 százalékuk gondolja úgy, hogy a fiatalok úgy kössenek házasságot, hogy előtte nem élnek együtt, ezt a véleményt a férfiak 6 százaléka osztja, illetve a nők körében valamivel többen gondolják úgy, hogy inkább élettársi kapcsolatot alakítsanak ki a mai fiatalok.

A fiatalabb generációkhoz tartozó lakosok egynegyede támogatja az élettársi kapcsolatot, a 35-59 éves korosztályban 19 százalék, illetve a 60 évnél idősebbek körében 9 százalék tanácsolná ezt az együttélési formát a fiataloknak. Az idősebb generációkhoz tartozó lakosok több mint egynegyede

támogatja az előzetes együttélés nélküli házasságkötést, a 35-59 évesek 7 százaléka, míg a 18-34 évesek inkább azt tanácsolják nagy arányban, hogy először éljenek együtt, majd utána kössenek csak házasságot.

Iskolai végzettség alapján az érettségizettek körében nagyobb az élettársi kapcsolat támogatottsága, mint az alacsonyabb vagy magasabbban képzettek körében. A diplomások háromnegyede, az érettségivel nem rendelkezők kétharmada és az érettségizettek több mint fele a házasság előtti együttélést tanácsolja inkább, az együttélés nélküli házasságkötést legnagyobb arányban az alacsonyan kvalifikált lakosok támogatják.

Családi állapot szerint az egyedül élők és a házasok többsége is a házasságkötés előtti együttélést tanácsolná a fiataloknak, az élettársi kapcsolatot 9 illetve 15 százalékuk, illetve együttélés nélküli házasságkötést pedig 6-11 százalékuk. Az élettársi kapcsolatban élők 43 százaléka a fiataloknak is ezt az együttélési formát javasolná.

Ön mit tanácsolna a fiatal nőknek és férfiaknak? Milyen életformát válasszanak?

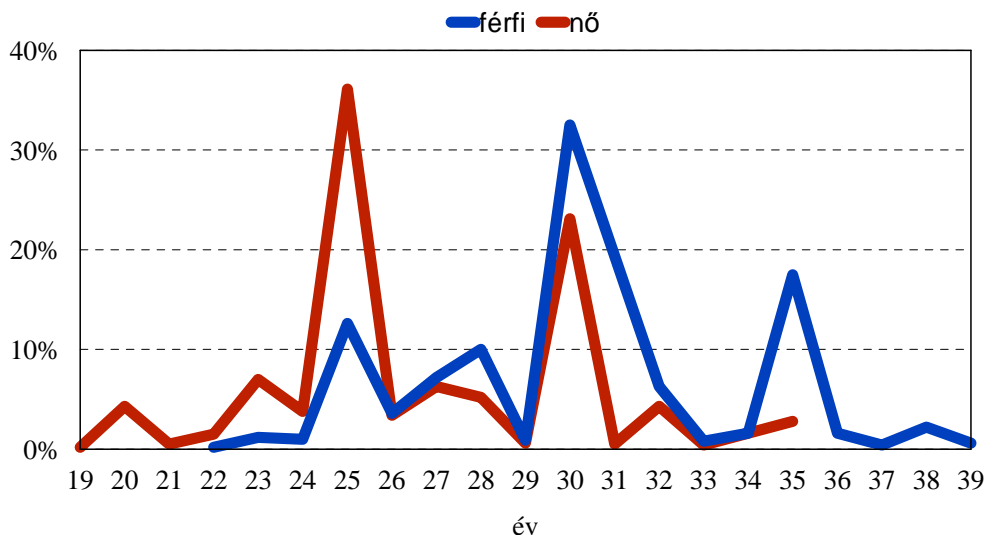
Változó	Kategória	Élettársi kapcsolatban éljenek	Először éljenek együtt, majd kössenek házasságot	Kössenek házasságot előzetes együttélés nélkül	Nem tudja
Nem	Férfi	17	64	6	13
	Nő	20	63	12	5
Korcsoport	18-34 év	25	63	-	12
	35-59 év	19	68	7	6
	60 év és idősebb	9	55	28	8
Iskolai végzettség	nincs érettségi	14	65	12	9
	érettségizett	29	55	8	8
	diplomás	6	76	8	10
Családi állapot	egyedül él	15	66	6	13
	házas	9	76	11	4
	élettársi kapcsolatban	43	43	3	11

százalékos megoszlás

A fehérvári felnőtt lakosok szerint egy nőnek átlagosan 27 éves korában, egy férfinak pedig 30 éves korában legjobb házasságot kötni, azonban jelzés értékű, hogy a lakosok egyötöde nem tudott erre a kérdésre válaszolni. Ha részletesebben vizsgáljuk meg az adatokat látható, hogy mindkét nem esetében két kiugró életkort gondolnak legjobbnak házasságkötésre az emberek, a nőknek a lakosok 36 százaléka szerint a 25. életévben, illetve 23 százalékuk szerint a 30. életévben legjobb házasságot kötni, a férfiak

számára pedig a lakosok 32 százaléka szerint a 30. év, illetve 17 százalékuk szerint pedig a 35. év a legideálisabb.

Manapság hány éves korban legjobb házasságot kötni egy nőnek és egy férfinak?

mintavételi hiba: +/- 3-5 százalék, 95 százalékos megbízhatósági szinten

A fiatalabb nemzedékek egyre inkább kitolják a legjobbnak vélt házassági életkort, és hasonló jellegzetesség mutatkozik a családi állapot szerint is, minél lazább formában él az illető, annál későbbre teszi a házasságkötésre alkalmas életkort.

Manapság hány éves korban legjobb házasságot kötni...?

Változó	Kategória	Egy nőnek (év)	Egy férfinak (év)
Nem	Férfi	27	30
	Nő	26	30
Korcsoport	18-34 év	28	31
	35-59 év	27	30
	60 év és idősebb	25	28
Iskolai végzettség	nincs érettségi	26	30
	érettségizett	27	30
	diplomás	27	30
Családi állapot	egyedül él	28	32
	házas	26	29
	élettársi kapcsolatban	27	31

százalékos megoszlás

Gyakran viták vannak arról, hogy melyik együttélési forma a tartósabb, melyik nyújt nagyobb biztonságot, illetve véd meg minket bizonyos káros hatásoktól. A fehérvári lakosok többsége alapvetően úgy gondolja, hogy nem a jogi formától függ az anyagi biztonság, a gyermekek jövőjének megalapozása, a kapcsolat tartóssága, a partnerek, társak közötti ellentétek, konfliktusok rendezése, az önmegvalósítás, illetve a rokonság rokonszenve.

Azok között, akik szerint a fentiek igen is függenek az együttélési forma jellegétől, többen vannak azok, akik szerint a házasság jobban biztosítja az anyagi biztonságot, a gyermekvállalást, illetve a szülői ház, a rokonság rokonszenvét, támogatását, de a kapcsolat tartósságához, a partnerek, társak közötti ellentétek, konfliktusok rendezéséhez, illetve ahhoz, hogy a partnerek, a társak egyéni céljaikat is meg tudják valósítani, többek szerint jobban hozzájárulhat az élettársi kapcsolat.

Ön szerint a házasság vagy az élettársi kapcsolat biztosítja jobban...

	Inkább a házasság	Inkább az élettársi kapcsolat	Mindegy, nem a jogi formától függ
az anyagi biztonságot?	32	25	43
a gyermekvállalást, a gyermekek jövőjének megalapozását?	33	22	45
a kapcsolat tartósságát?	23	26	51
a partnerek, társak közötti ellentétek, konfliktusok rendezését?	20	23	57
azt, hogy a partnerek, a társak egyéni céljaikat is meg tudják valósítani?	22	25	53
a szülői ház, a rokonság rokonszenvét, támogatását?	30	23	47

százalékos megoszlás

A férfiak többsége szerint a fenti szempontok megvalósulása független a jogi formától, nők nagy része pedig éppen ellenkező véleményen van. A nők szerint a házasság jobban biztosítja az anyagi biztonságot, a gyermekvállalást, illetve a szülői ház támogatását, de a kapcsolat tartóssága, a partnerek közötti ellentétek, illetve a társak egyéni céljainak megvalósítása jobban megvalósul az élettársi kapcsolatban.

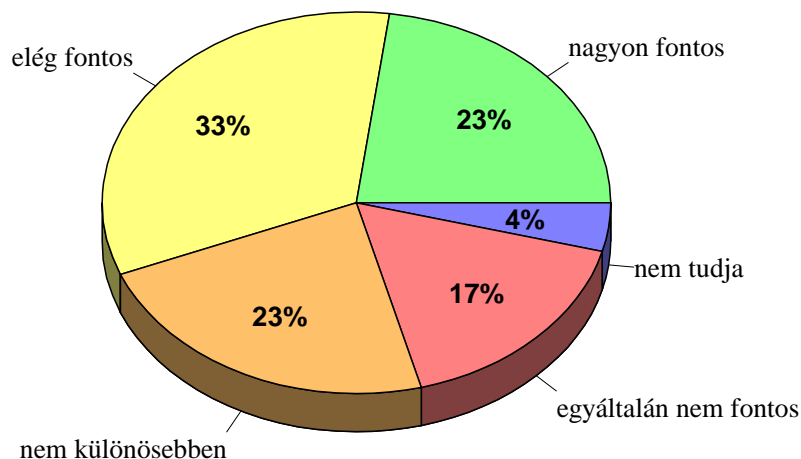
A 35-59 évesek több mint fele szerint ezek megvalósulása alapvetően nem a jogi formától függ, a 18-34 évesek nagyobb része alapvetően az élettársi kapcsolatban látja ezek megvalósulásának biztosítását, a 60 éven felüliek pedig a házasságban.

Iskolai végzettség szerint a diplomások inkább házasságpártinak mondhatóak, míg az érettségizettek többsége szerint nem ettől függnnek ezek, illetve akik nem ezen a véleményen vannak az érettségivel rendelkezők között, azok inkább az élettársi kapcsolatban látják jobban biztosítottnak ezeket.

Családi állapot szerint is a legtöbb kérdésnél azt látjuk, hogy ezek függetlenek az együttélési formáktól, de akik szerint ez nem így van, a házások alapvetően a házasságot, az élettársi kapcsolatban élők az élettársi kapcsolatot támogatják, az egyedül állók többsége pedig az élettársi kapcsolatot.

A lakosok több mint fele szerint fontos házasságot kötni abban az esetben, ha egy élettársi kapcsolatban a nő terhes lesz, és szeretnék megtartani a gyermeket, 23 százalék szerint nem különösebben fontos, 17 százalék szerint pedig egyáltalán nem fontos ilyen esetben házasságot kötni. A nők nagyobb arányban gondolják helyesnek a házasságot ilyen esetben, mint a férfiak, illetve az életkor emelkedésével is nő az ezt a megoldást támogatók aránya. Iskolai végzettség alapján a házasságkötést ilyenkor leginkább az alacsonyabb iskolai végzettséggel és a diplomával rendelkezők tartják fontosnak, az érettségizettek többsége nem tartja fontosnak ezt, ha ilyen eset fordul elő.

Ön szerint mennyire fontos a házasság megkötése, ha egy élettársi kapcsolatban a nő terhes lesz, és szeretnék megtartani a gyermeket?

mintavételi hiba: +/- 3-5 százalék, 95 százalékos megbízhatósági szinten

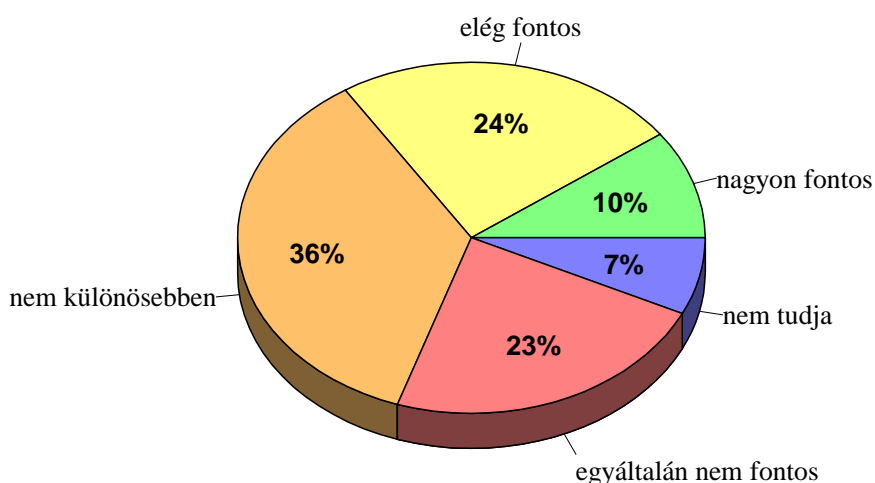
Ön szerint mennyire fontos a házasság megkötése, ha egy élettársi kapcsolatban a nő terhes lesz, és szeretnék megtartani a gyermeket?

Változó	Kategória	Nagyon fontos	Elég fontos	Nem különösebben	Egyáltalán nem fontos
Nem	Férfi	21	30	34	15
	Nő	26	39	16	19
Korcsoport	18-34 év	21	27	27	25
	35-59 év	18	39	25	18
	60 év és idősebb	39	39	17	5
Iskolai végzettség	nincs érettségi	37	39	14	10
	érettségizett	10	31	26	33
	diplomás	29	37	34	-
Családi állapot	egyedül él	13	36	30	21
	házas	29	46	19	6
	élettársi kapcsolatban	20	11	33	36

százalékos megoszlás

A fehérvári lakosok egytizede tartja nagyon fontosnak azt, hogy aki házasságot köt, egyházi esküvőt is tartson, további 24 százalékuk szerint mindez elég fontos. A lakosok több egyharmada szerint nem különösebben fontos egyházi esküvőt is tartani, illetve 23 százalékuk szerint pedig egyáltalán nem fontos ilyen esküvőt is tartani. A lakosok 7 százaléka nem tudott egyértelmű választ adni erre a kérdésre.

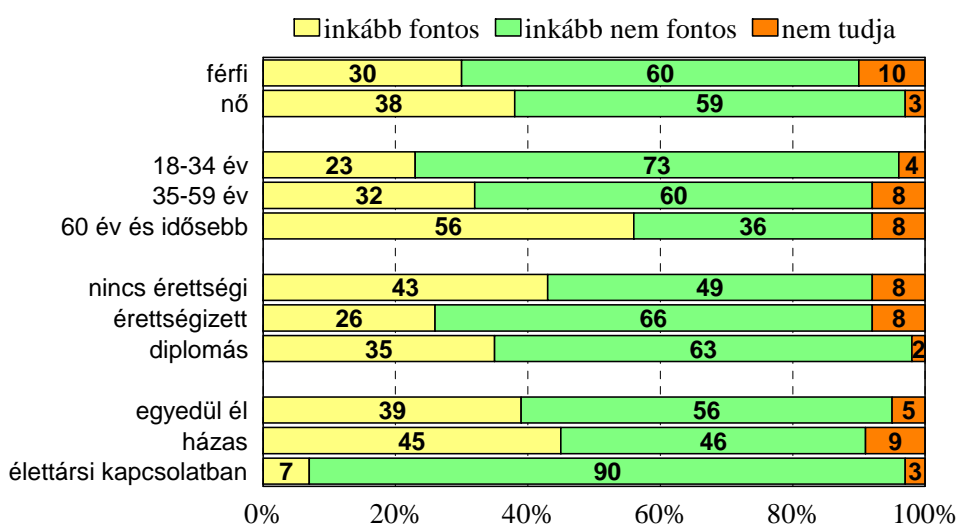
Ön mennyire tartja fontosnak, hogy aki házasságot köt, egyházi esküvőt is tartson?

mintavételi hiba: +/- 3-5 százalék, 95 százalékos megbízhatósági szinten

Az egyházi esküvő tartása valamivel fontosabb a nők, az idősebb generációk, az alacsonyabb iskolai végzettségűek és házas emberek számára.

Ön mennyire tartja fontosnak, hogy aki házasságot köt, egyházi esküvőt is tartson?

mintavételi hiba: +/- 3-5 százalék, 95 százalékos megbízhatósági szinten

Demográfiai megoszlás

Az adatfelvételben résztvevők demográfiai megoszlása az alábbiak szerint alakult az Alba Radar e havi adatfelvételében:

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	47	100
	Nő	53	
Korcsoport	18-34 év	33	100
	35-59 év	46	
	60 év és idősebb	22	
Iskolai végzettség	nincs érettségi	33	100
	érettségizett	45	
	diplomás	22	
Családi állapot	egyedül él	25	100
	házas	48	
	élettársi kapcsolatban	27	